

byla proto (i vzhledem k charakteru některých prací, např. úklonné jámy s krátkou štolou) vysoce pravděpodobná, její bezprostřední důkazy však prozatím zcela chyběly. Jejich bezpečné potvrzení v podobě místa primární úpravy a snad i zpracování zde vytěžené nerostné suroviny tak významně podporuje hypotetickou interpretaci vícovského Městiska, vzdáleného jen 2,8 km východně od samotného kutiště a pouze 2 km jihozápadně od místa výzkumu, jako opevněné osady specializované hornické komunity zaměřené právě na dobývání železných rud v přílehlém lesním masivu (Doležel 2008, 483–485, 496). Rozsahem spíše drobný záchranný archeologický výzkum tak přinesl nebývale zajímavé a velmi cenné poznatky přispívající nejen k poznání středověkého železářství na střední Moravě, ale i celého dějinného procesu intenzivní středověké kolonizace této části Drahanské vrchoviny.

Literatura

- Doležel, J. 2008:** Městisko: zaniklá městská lokace 13. století na Prostějovsku. *Archeologické rozhledy* LV(3), 459–508.
- Goliáš, V. 1999:** Rudní mineralizace lokality Stínava-Repešský žleb. *Přírodovědné studie Muzea Prostějovska* 2, 57–68.
- Goliáš, V., Prudká, A. 1999:** Nástin historie těžby železných rud na ložisku v Repešském žlebu u Stínavy (Drahanská vrchovina). *Přírodovědné studie Muzea Prostějovska* 2, 69–79.
- Janoušek, V. 1933:** Urbář panství plumlovského z r. 1590. (Dokončení). *Ročenka Národopisného a průmyslového musea města Prostějova a Hané* 10, 55–74.
- Prudká, A. 1999:** Archeologicko-historické poznámky ke stínavskému dolování. *Zpravodaj Muzea Prostějovska v Prostějově* 1999(1–2), 25–33.

Zusammenfassung

Stínava (Bez. Prostějov), „Pastvíska“, Parz. Nr. 1129/1. Spätmittelalter. Nachweis von Eisenerzverarbeitung. Rettungsgrabung.
Pavel Fojtík

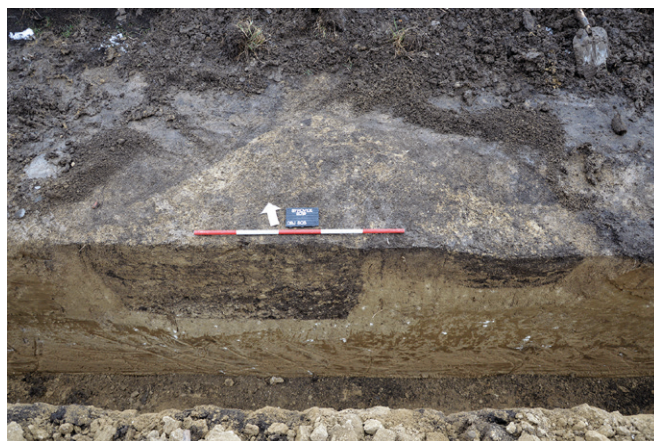
Syrovice (okr. Brno-venkov) „Klínek“.

1945. Bojiště, vojenské okopy. Záchranný výzkum.

Během archeologického dohledu při stavbě inženýrských sítí pro rodinné domy v Syrovicích byly v poloze „Klínek“ kromě pravěkých zahluobených objektů odkryty také tři okopy z 2. světové války, které nám dokládají pozice ruské armády v souvislosti s válečnými událostmi v okolí Rajhradu, Syrovic a Ořechova.

S ohledem na mocnost odebraného podloží lze předpokládat, že nejmělkčí objekt dosahoval hloubky alespoň 50 cm (obr. 78, 79). Nález tří nábojnic ráže 12,7 × 108 mm v blízkosti objektu naznačuje, že se mohlo jednat o okop pro dva klečící střelce z kulometu DŠK, střílející směrem k Rajhradu. Tento objekt měli podle tehdejších manuálů dva vojáci vykopat za 30–40 minut. Vzhledem k tomu, že objekt byl mělký, mohl souviset s první fází bojů v prostoru, a po ustálení fronty se do něj vojáci již nevrátili.

Zbylé dva objekty jsou výrazně hlubší, což nasvědčuje tomu, že sloužily v pozdější fázi, kdy se fronta již ustálila. Přesný odraz v polních příručkách nemáme, což by mohlo svědčit o jisté improvizaci vojáků. Objekty podobné syrovickým, včetně střeleckých stupňů, jsou známy z německých manuálů, dle nichž měli dva muži objekt o délce 280 cm a hloubce 180 cm vykopat za 5 hodin. Ze získaných nálezů je možné jmenovat cvočky do vojenských bot či zavírací nůž.

Obr. 78. Syrovice. Okop z druhé světové války zachycený ve výkopu pro kanalizaci. Foto I. Čížmář.

Abb. 78. Syrovice. Schützengraben aus dem 2. Weltkrieg in der Wand des Kanalisationsgrabens. Foto I. Čížmář.

Obr. 79. Syrovice. Okop z druhé světové války po vybrání. Foto I. Čížmář.

Abb. 79. Syrovice. Der freigelegte Schützengraben aus dem 2. Weltkrieg. Foto I. Čížmář.

Literatura

Neuveдено.

Zusammenfassung

Syrovice (Bez. Brno-venkov), „Klínek“. Modern Ages, Zweiter Weltkrieg. Kampfplatz, Schützengraben. Rettungsgrabung.

Ivan Čížmář

Šatov (okr. Znojmo)

Trať „Šibeničky“.

Šibenice. Novověk. Zjišťovací výzkum.

Lokalizace: WGS-84 – 48.7707411N, 16.0247786E.

Relikt bývalé šibenice leží na mírné vyvýšenině v křovinatém, zemědělsky nevyužívaném pásu, v těsné blízkosti státní hranice. Na základě žádosti Městysy Šatova, který počítá s pietní úpravou místa, se přistoupilo k plošnému odkryvu, který navázal na předchozí průzkum (Virdzeková 2016).

V okolí reliktu dvou zděných sloupů byla vymezena plocha pro odkryv (obr. 80). Těsně pod úrovní terénu byla zachycena